

újabb kellemes perceket szerez eddigi híveinek.

B. Gy.

Szigethy Lajos két könyve. (Luther lelke. II. kötet. — Goethe: Dalok, balladák, egyéb költemények.)

Szigethy Lajos műveiről a közel multban kétszer is volt szó a Napkelet hasábjain (1925. I. 266. l. és 1927. 462. l.). Először, midőn versei és műfordításai első sorozatát, mint ő nevezte, az «ősi virágok»-at tette közzé; másodsor pedig, mikor Luther lelke címen a lutheránus magyarság multjából vett hangulatképeket adott ki egy kötetben. Most megjelent két könyve mintegy folytatása az említetteknek.

A szíves fogadtatás, melyben hitsorsosai a hangulatképeket részesítették, további hasonló jellegű életrajzvázlatok írására serkentette a szerzőt. Így jött létre a Luther lelke második kötete, melyben régibb és újabbkori lutheránus kiválóságok (Wallaszky Pál, Schedius Lajos, Böhm Károly, Bajza, Petőfi, Kossuth, Görgei és mások) érdemeinek följújtásával az irántuk tartozó kegyelet érzését igyekszik erősíteni a mai nemzedékben.

Másik új könyve a Goethe költeményeiből vett szemelvények fordítása: az «Ősi virágok»-kal jelentkező műosztón továbbmunkálásának gyümölcse. Mint előbbi kísérlete, a folytatás is ízléssel megválogatott darabok gyűjteménye, melyen meglátszik, hogy a német költő lelkeségének gyöngyei formailag is ügyes tolmácsra létek a szerzőben.

B. Gy.

Szigetvári Iván: Kisebb munkák. E könyv szerzőjétől körülbelül ötven év óta jelennek meg kisebb-nagyobb dolgozatok a különböző szaklapokban s több önálló kötet is (A komikum elmélete; Az irodalomtörténet elméletéről; A százéves Petőfi stb.) bizonyítja, hogy Szigetvári egész életében buzgón érdeklődött az irodalomtudomány kér-

dései iránt. Mostani kiadványa folyóiratokban megjelent cikkei és értekezései válogatott gyűjteményét foglalja magában az 1897—1926. időszakból, megtoldva néhány, az Ország-Világban már közölt széprőzai kísérlettel és egy «Malvin emléke» című verssel.

A dolgozatok nagyobb része magyar irodalomtörténeti témáról szól (bár vannak francia tárgyúak is) s többnyire valamely részletkérdés megoldására törekszik (Orczy és Thomas; Bod Péter, mint versíró stb.), de van két hosszabb lélekzetű értekezés is a kötetben. Ezek közül az egyik *Nemzetünk költői tehetségé-n* elmélkedve arra a megállapításra jut, hogy a magyar «elsősorban lírikus, azután epikus és utolsó sorban drámai tehetségű». A másik, tanulmányzerű dolgozat Greguss Ágost költői működését vizsgálva, annak a nézetnek ad kifejezést, hogy «habár ma inkább a tudóst látják benne, költeményeivel hosszabb életet biztosított nevének». Ezek az eredmények ép annyira vitathatók, mint «Az irodalom tudománya és tudósa» című fejtegetésének egyik-másik kitétele. Például a tudós és a hírlapíró munkája közti különbségnek aligha a legáltalálabb megjelölése az hogy amaz «nehéz és lassú», emez pedig «könnyű és gyors». Palágyi sem érdemelte meg azt a szigorú megrovást, melyben az a Petőfiről megkockázott állítása részesült, hogy «a színészi ihlet titokzatosan belejátszik, beleolvad lírai hevületébe».

Egyebekben a kötet darabjai annak idején átmentek a szerkesztőségi kritikán s így tudományos megbízhatóságuk nem kétséges. Mindössze elrendezésük kifogásolható. Jobb lett volna az irodalomtörténet természetes időrendjében csoportosítani őket; ily módon az egymáshoz tartozók (pl. a Madách-cikkek, vagy a Molnár Borbálával kapcsolatosak) közelebb jutottak volna egymáshoz.

A. P.